

? PACHATEL MI ZPŮSOBIL ŠKODU. CO MŮŽU DĚLAT?

Poškozený má právo **uplatnit v trestním řízení nárok na náhradu škody na zdraví, majetku nebo nemajetkové újmy**, která mu vznikla trestným činem. Soud obviněnému potom v rozsudku může povinnost k náhradě škody uložit.

Majetková škoda: například poškození majetku, snížený příjem, náklady na léčbu.

Škoda na zdraví: bolestné vypočtené podle závažnosti zranění nebo duševní újmy.

Nemajetková újma: například újma na cti, důstojnosti nebo vážnosti.

Nárok je nutné uplatnit **nejpozději při prvním stání soudu v hlavním líčení**. Návrh je možné podat písemně nebo ústně do protokolu na policii nebo u soudu, pokud již začal věc projednávat.

V návrhu je nutné **popsat souvislost škody s trestným činem a uvést její výši**. Výši škody je možné v průběhu řízení dodatečně upřesnit.

Pokud nárok na náhradu škody neuplatníte v trestním řízení, můžete jej uplatnit **žalobou** v řízení **občanskoprávním**.

? CO KDYŽ MI PACHATEL ŠKODU NEUHRADÍ?

Máte právo žádat **o peněžitou pomoc** k překlenutí zhoršené sociální situace.

Stát poskytne oběti peněžitou pomoc v případě **újm na zdraví, úmrtí příbuzného** v důsledku trestného činu nebo oběti trestného činu v **sexuální oblasti**.

Peněžitá pomoc je poskytnuta i v případě, kdy pachatel **nemůže být potrestán** kvůli nezletilosti nebo nepřítetnosti.

Žádost o udělení peněžitě pomoci se podává Odboru odškodňování Ministerstva spravedlnosti. Žádost je třeba podat ve lhůtě **do 2 let** ode dne, kdy se oběť **dozví o následcích** trestného činu, **nejpozději** však **do 5 let** od spáchání trestného činu.

Žádost nemá předepsanou podobu. Doporučujeme však použít **formulář** dostupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti.

? NELÍBÍ SE MI, JAK SOUD ROZHODL. CO MŮŽU DĚLAT?

Poškozený se může **odvolat jen proti výroku o náhradě škody**. Nemůže se odvolat proti výroku o vině a trestu obžalovaného.



IN IUSTITIA

In IUSTITIA, o.p.s.

Rybná 24, 110 00 Praha 1

bezplatná linka: **800 922 922**

www.in-ius.cz

Email: in-ius@in-ius.cz

poradna@in-ius.cz

JUSTICE.CZ

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA



IN IUSTITIA

ZÁKLADNÍ INFORMACE O TRESTNÍM ŘÍZENÍ



Tisk byl realizován za finanční podpory Ministerstva spravedlnosti České republiky, z dotačního titulu pro rozvoj služeb obětem trestné činnosti. Dále byl tisk realizován za finanční podpory Hlavního města Prahy, z programu v oblasti prevence kriminality pro rok 2019.

Policie, státní zastupitelství a soudy projednávají trestné činy v **trestním řízení**. Pokud jste se stali obětí trestného činu, podejte **trestní oznámení**.

? JAK PODÁM TRESTNÍ OZNÁMENÍ?

Trestní oznámení můžete podat **písemně nebo ústně** na jakékoli policejní služebně. **Označte pachatele, svědky a jiné důkazy**, které mohou incident prokázat.

Požádejte policii, aby Vás **o výsledku řízení informovala** do 30 dnů od podání oznámení. Jinak se o výsledku nemusíte dozvědět.

? CO SE BUDE DÍT DÁL?

Policie začne **prověřovat** skutečnosti uvedené v trestním oznámení. Pokud se nejedná o trestný čin, věc odloží nebo postoupí do přestupkového řízení.

Za účelem objasnění situace Vás policie může **pozvat k výslechu**. Můžete být také vyzváni k doložení podkladů nebo jiných důkazů.

Pokud se jedná o trestný čin, policie zahájí vyšetřování. Na konci **vyšetřování** podá státní zástupce proti pachateli **obžalobu**. Soud potom rozhoduje o vině a trestu pachatele v **hlavním líčení**.

? JAK SE DOZVÍM, CO SE V ŘÍZENÍ DĚJE?

Jako poškozený máte **právo nahlížet do spisu**, který policie a později soud ve Vaší věci vede. Spis musí obsahovat všechny podklady související s případem.

Ze spisu si můžete **pořizovat kopie** a to i pomocí vlastního **fotoaparátu**. Nahlédnutí do spisu je třeba vždy předem domluvit.

? CHCI ZÍSKAT VÍCE INFORMACÍ

Orgány činné v trestním řízení mají **povinnost informovat** Vás o Vašich právech a povinnostech a to i bez vyzvání. Vždy můžete také položit dotaz a požadovat informace o řízení ve Vaší věci.

? CO MÁM DĚLAT, POKUD MÁM DŮKAZY?

Jako poškozený máte právo v průběhu celého trestního řízení **navrhovat důkazy**. S důkazy se můžete obrátit na policii nebo státní zastupitelství a v hlavním líčení na soud.

? MUSÍM JÍT K SOUDU?

K soudu se musíte dostavit jen **na předvolání** za účelem výslechu. Přítomnost poškozeného jinak **není povinná**. Poškozený má právo v hlavním líčení klást obviněnému a svědkům otázky a na závěr se k věci vyjádřit.

? MŮŽU SE NECHAT V ŘÍZENÍ ZASTOUPIT?

Jako poškozený si můžete zvolit **zmocněnce**, který bude vykonávat vaše práva. Zmocněnec může být **kdokoliv**. Nemusí to být právník.

Pokud osvědčíte, že si zmocněnce **nemůžete dovolit**, soud vám jej může přidělit bezplatně.

Nezletilí mají nárok na bezplatného zmocněnce **vždy**.

? MUSÍM SE SETKAT S PACHATELEM?

Jako oběť trestného činu máte právo požádat o **zabránění kontaktu s pachatelem** v průběhu trestního řízení.

Máte rovněž právo být **informováni o propuštění pachatele** na svobodu z vazby nebo výkonu trestu.

Soud může předběžným opatřením **zakázat** pachateli Vás **kontaktovat**.

Vaše **osobní údaje** je možné ve spise **skrýt**, aby Vás pachatel nemohl vyhledat.

? POTŘEBUJI PSYCHOLOGICKOU NEBO PRÁVNÍ POMOC

Jako oběť trestného činu máte právo na **sociální, psychologickou a právní pomoc** od registrovaných poskytovatelů.

? JAK BUDE PROBÍHAT VÝSLECH?

Poškozený v trestním řízení zpravidla vystupuje také jako **svědek**.

Je vaší **povinností dostavit se na předvolání** k výslechu, vypovídat **pravdu a nic nezamlčet**.

Pokud se svědek **bez řádné omluvy** k výslechu **nedostaví**, může dostat pokutu až do výše 50 000 Kč nebo být **předveden**.

V případě záměrně **nepravdivé výpovědi** se svědek vystavuje **hrozbě trestního stíhání**.

Máte právo **výpověď odepřít**, pokud byste jí mohli **ohrozit sebe nebo osobu blízkou**, nebo pokud jste vázáni zákonem uloženou mlčenlivostí.

Máte právo vypovídat v **mateřském** nebo jiném **jazyce, který ovládáte**.

Při výslechu máte právo na **výběr pohlaví vyslychajícího**.

Intimní otázky je možné klást, jen pokud je to nezbytné k objasnění věci.

K výslechu vás může doprovodit **zmocněnec nebo důvěrník**.